KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lapset, nuoret ja työikäiset-lautakunnan kokous 25.11.2026

Alueellisen opiskeluhuollon suunnitelma 2026–2030

Koordinoiva esihenkilö Jarna Elomaa

Johdanto ja säädöstausta

- Asiakirja on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) **Alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma vuosille 2026–2030**.

- Suunnitelma perustuu *oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin (1287/2013)* sekä sitä tukeviin säädöksiin (mm. terveydenhuoltolaki, sosiaalihuoltolaki, perusopetuslaki, lukiolaki ja ammatillisen koulutuksen lait).

- Suunnitelma hyväksytään Keusoten aluevaltuustossa ja on voimassa valtuustokauden ajan (31.12.2030 asti).

- Suunnitelma liitetään osaksi lastensuojelulain mukaiseen alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Johdanto ja säädöstausta

Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma perustuu **oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013)** 13 §:ssä tarkoitettuun koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmiin ja sen tulee sisältää:

1. opiskeluhuoltopalvelujen alueellisen **toteuttamisen keskeiset periaatteet;**
2. suunnitelma hyvinvointialueen ja koulutuksen järjestäjien välisestä **yhteistyöstä opiskeluhuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi;**
3. hyvinvointialueen alueella sijaitsevien koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmista ilmeneet **arviot** opiskeluhuoltopalvelujen **kokonaistarpeesta** ja muut mahdollisesti tarvittavat toimenpiteet;
4. suunnitelma opiskeluhuoltopalvelujen **voimavarojen kohdentamisesta;**
5. toimenpiteet alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman **toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.**

Alueellisessa opiskeluhuoltosuunnitelmassa on huomioitava opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutuminen opiskeluhuoltopalveluissa. Tässä pykälässä tarkoitettu opiskeluhuoltosuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

(Lähde: *Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki* 1287/2013, 13 a § Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma)

Hyvinvointialuestrategia ja – palvelustrategia ohjaavat

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2030 ja –kertomus

sis. Alueellinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma ja Keusoten osallisuusohjelma

Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

- Alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma
- Perhekeskuksen toimintasuunnitelma
- Alueellinen neuvolasuunnitelma

Alueellinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Alueellinen vammaisten henkilöiden hyvinvointisuunnitelma 2026-2030

Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön suunnitelma 2026-2030

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

• Lasten ja nuorten elintapaohjauksen kehittäminen
• Lasten ja nuorten osallisuuden ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen
• Lasten ja nuorten kulttuurihyvinvoinnin vahvistaminen
• Väkivallan ehkäisy
• Koetun turvallisuuden vahvistaminen
• Päihteiden käytön vähentäminen
• Lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ennaltaehkäisevästi ja varhaisen tuen palveluin
• Lasten ja nuorten oppimisen tukeminen
Alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2026-2030
Asukkaille hyvät arjen rutiinit
Asukkaille turvallinen arki
Asukkaiden mielen hyvinvoinnin ja työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen
Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2030
Hyvinvointialueen strategia 2026-2030: Hyvinvointia ja turvallisuutta asukkaille yhdessä

Opiskeluhuoltosuunnitelmaa yhdessä tehden

- **Vastuu laadinnasta:**
  - Alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman laadinnasta vastaa **opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä**.
  - *Alakohta:* Suunnitelman tulee perustua opetuksen ja koulutuksen järjestäjien opiskeluhuoltosuunnitelmiin.
- **Yhteistyöryhmän kokoonpano:**
  - Keski-Uudellamaalla alueellisessa yhteistyöryhmässä ovat edustettuina **alueen kaikki 6 kuntaa opetuksenjärjestäjinä sekä alueen muut 7 koulutuksen järjestäjää**.
  - *Alakohta:* Mukana ovat **opiskelijaedustajat** alueellisesta nuorisovaltuustosta sekä **alaikäisten huoltajien edustajia**.

Yhdessä tehden

- **Jäsenten rooli:**
  - **Yhteistyöryhmän jäsenet** tuovat edustamansa ryhmän puolesta kokouksiin viestiä suunnitelman toteuttamista koskevista havainnoista, ideoista ja teoista esiopetusyksiköissä, kouluissa, oppilaitoksissa ja palveluissa.
- **Toteutus, kehittäminen ja seuranta:**
  - Opetuksen ja koulutuksen järjestäjät sekä hyvinvointialue huolehtivat omalta osaltaan, että **suunnitelman tavoitteita ja keskeisiä periaatteita edistetään ja kehitetään edelleen** kunnissa, esiopetusyksiköissä, kouluissa, oppilaitoksissa sekä palveluissa yhteistyössä tarvittavien tahojen kanssa. Kaikki tahot ovat tietoisia suunnitelman seuranta-aikataulusta.
- **Nuorisovaltuuston osallistaminen:**
  - Nuorisovaltuustolle on esitelty alueellisen opiskeluhuollon suunnitelmaa ja käyty lähetekeskustelua aiheesta.

Liite 1: Opiskeluhuollon alueellinen yhteistyöryhmä, syksy 2026

1. **Hyvinkää**: oppimisen tuen erityisasiantuntija Anni Helotie
2. **Järvenpää**: kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Miira Arminen tai erityisasiantuntija Jenna Pekola
3. **Mäntsälä**: oppimisen tuen erityisasiantuntija Matti Kastikainen
4. **Nurmijärvi**: kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Soile Eriksson tai palvelupäällikkö Mari Korhonen
5. **Pornainen**: yhtenäiskoulun rehtori Lea Backman
6. **Tuusula**: opetuspäällikkö Leena Lakovaara
7. **Arkadian yhteislyseo**: apulaisrehtori Jaana Vaulamo, rehtori Jaana Nieminen
8. **Hyria**: opiskelijahyvinvointipäällikkö Riikka Hovi
9. **Keuda**: rehtori Anna Mari Leinonen tai Oppimisen tuen koulutuspäällikkö Mari Asell
10. **Step-koulutus**: Järvenpään aluejohtaja Veka Ohtamaa
11. **Spesia**: koulutuspalvelupäällikkö Hanna Sinkkonen
12. **Työtehoseura**: koulutusjohtaja Maarit Tenkula
13. **Keski-Uudenmaan kristillinen koulu**: rehtori Mari Vesin

- **Vanhempiedustus** (alaikäisten huoltajat) Eliisa Leppänen ja Juha Latva-Nikkola
- **Opiskelijat** (alueellisen nuorisovaltuuston edustus) Nooa Nybom, Luca Lager, Emiljan Voutilainen
- Opiskeluhuollon työntekijöiden edustajia:
  - Kuraattorit Miia Luukka, Marika Pesu
  - Psykologit Nora Miettunen, Kirsi Vikström-Hytönen
  - Terveydenhoitajat Merja Rydberg, Pauliina Onkalo
  - Opiskeluhuollon lähiesihenkilöt Kirsi Heikkilä, Hanna Hietala, Marcia Leirost, Minna Salmi
  - Ylilääkäri Hanna Eronen
  - Koordinoiva esihenkilö Jarna Elomaa

Tarvittaessa muita yhteistyötahoja:

- Muiden hyvinvointialueen palvelujen edustus
- Nuorisotoimet, liikuntatoimet, poliisi, seurakunnat, järjestöt

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Opiskeluhuollon kokonaisuus

Lähde: THL

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Keski-Uudenmaan alueen kuntien perusopetuksen oppilasmäärät kunnittain

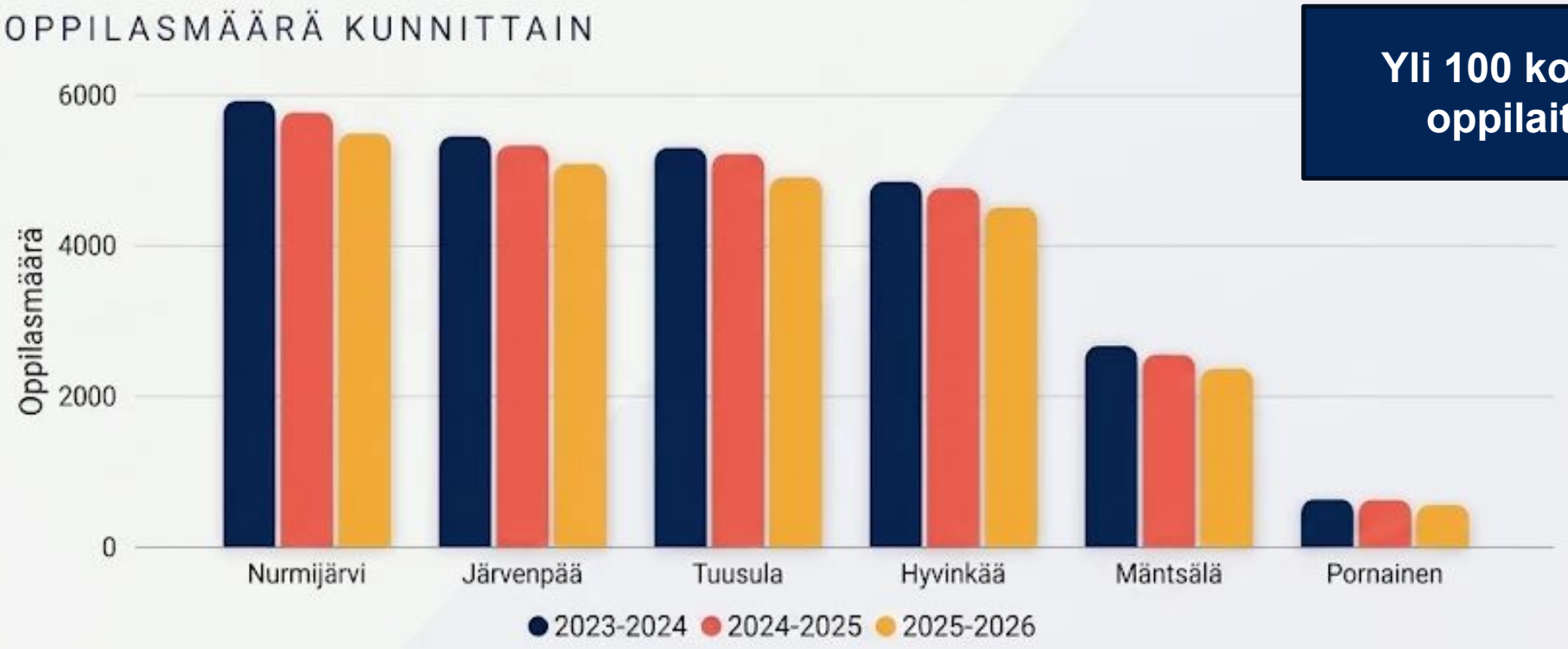

Yli 100 koulua ja oppilaitosta

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Toimintaympäristö ja väestörakenne-ennuste

Väestö

- Vuoden 2025 lopussa asukkaita oli noin 207 670, joista alle 18-vuotiaita 20 % (n. 41 700).
- Lapsiperheitä alueella on noin 22 900 (40,5 % perheistä).
- Suomenkielisiä on 90,5 %, vieraskielisiä 8,3 % ja ruotsinkielisiä 1,1 %.

Demografinen muutos

- Vuosina 2024–2030 alakouluikäisten (7–12 v) määrä laskee alueella **9,8 %** (-1 454 lasta).
- Vuodesta 2035 alkaen lapsimäärä kääntyy **maltilliseen 0,4 %** vuosikasvuun.
- Henkilöstöresurssit suhteutetaan vuosittain kuntakohtaisiin oppilasmääriin.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väestöennuste vuosina 2024–2045

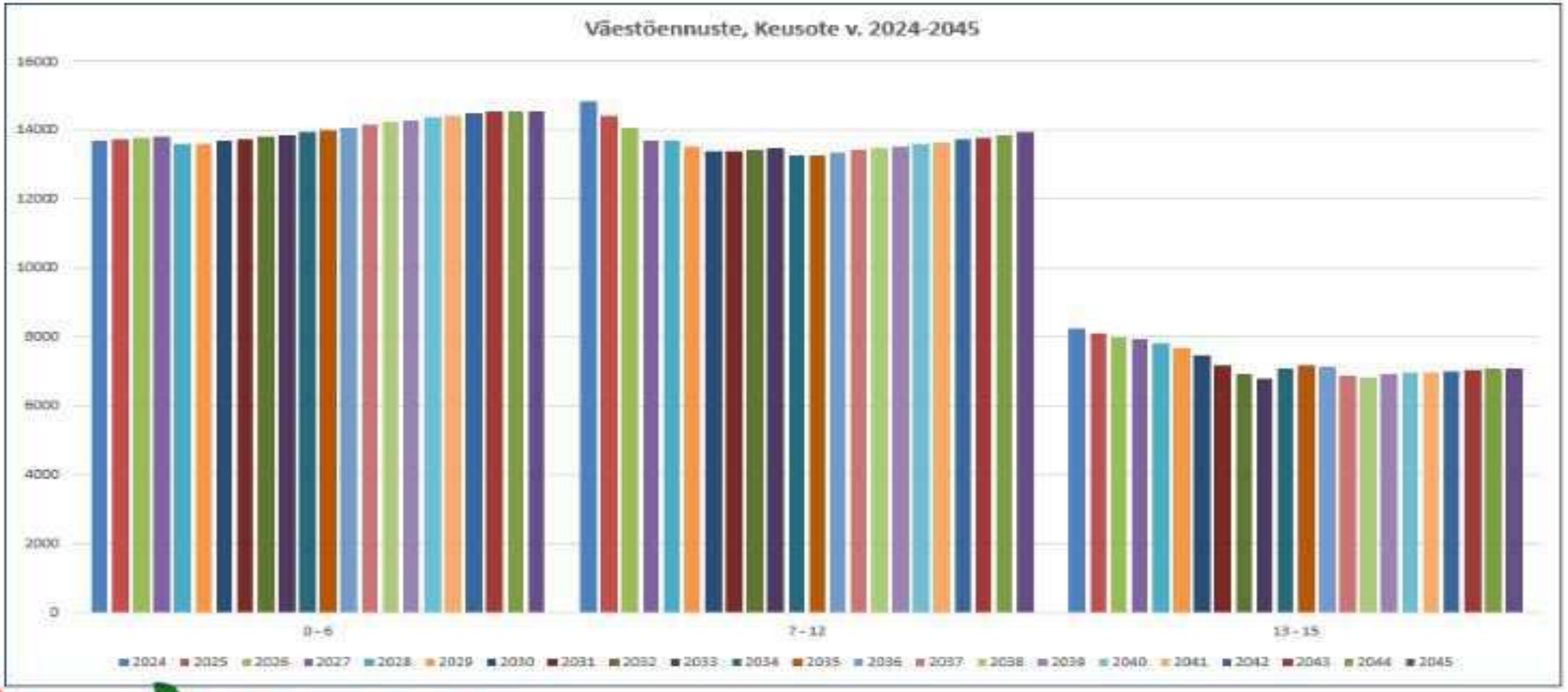

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Lähde: Tilastokeskus

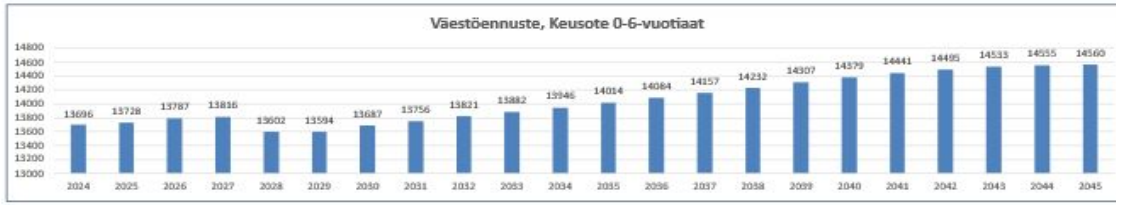

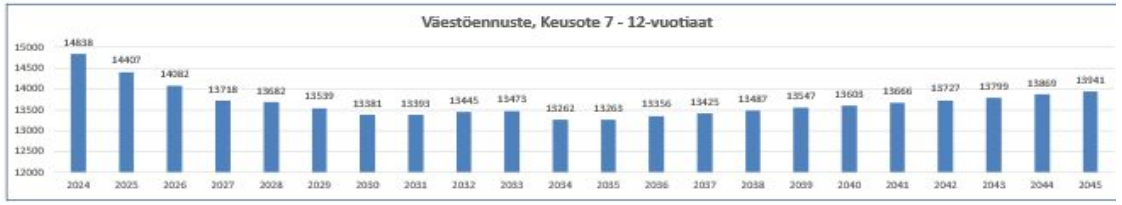

Lähde: Tilastokeskus

7–12- vuotiaat	13–15-vuotiaat	Yhteensä	7–12-vuotiaat	13–15-vuotiaat	Yhteensä
2024 Lähtötaso (0 %)	2024 Lähtötaso (0 %)		2035: +1 lasta (0,008 %)	2035: +86 nuorta (1,2 %)	+87
2025: -431 lasta (2,9 %)	2025: -159 nuorta (1,9 %)	-590	2036: +93 lasta (0,7 %)	2036: -35 nuorta (0,5 %)	+58
2026: -325 lasta (2,3 %)	2026: -112 nuorta (1,4 %)	-437	2037: +69 lasta (0,5 %)	2037: -249 nuorta (3,5 %)	-180
2027: -364 lasta (2,6 %)	2027: -59 nuorta (0,7 %)	-423	2038: +62 lasta (0,4 %)	2038: -32 nuorta (0,5 %)	+30
2028: -36 lasta (0,3 %)	2028: -128 nuorta (1,6 %)	-164	2039: +60 lasta (0,4 %)	2039: + 61 nuorta (0,9 %)	+121
2029: -143 lasta (1 %)	2029: -93 nuorta (1,2 %)	-236	2040: +56 lasta (0,4 %)	2040: +45 nuorta (0,7 %)	+101
2030: -158 lasta (1,2 %)	2030: -236 nuorta (3,1 %)	-394	2041: +63 lasta (0,4 %)	2041: + 33 nuorta (0,5 %)	+96
2031: +12 lasta (0,1 %)	2031: -299 nuorta (4 %)	-287	2042: +62 lasta (0,4 %)	2042: + 34 nuorta (0,5 %)	+96
2032: +52 lasta (0,4 %)	2032: -237 nuorta (3,3 %)	-185	2043: +72 lasta (0,5 %)	2043: + 27 nuorta (0,4 %)	+99
2033: +28 lasta (0,2 %)	2033: -118 nuorta (1,7 %)	-90	2044: +70 lasta (0,5 %)	2044: + 30 nuorta (0,4 %)	+100
2034: -211 lasta (1,6 %)	2034: +258 nuorta (3,8 %)	+47	2045: +72 lasta (0,5 %)	2045: +26 nuorta (0,4 %)	+98

Muuttoliikennettä (Keusoten sisällä tai Keusoteen, Keusotesta pois) ei ole huomioitu laskelmissa

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Väestöennuste (AI:n tulkintaa)

Keskeiset tilastolliset havainnot väestöennusteesta

1. Perusopetusikäisten (7–12 v) aallonpohja vuosina 2024–2030:
   - Vuonna 2024 ikäluokassa on 14 838 lasta.
   - Vuoteen 2030 mennessä määrä laskee **-9,8 %** (yhteensä **-1 454 lasta**) tasolle 13 381.

2. Yläkouluikäisten (13–15 v) viiveellinen lasku:
   - Vuonna 2024 nuoria on 8 255 ja se laskee vuoteen 2033 saakka (saavuttaen alimman tason noin 6 814 nuorta).

3. Käänne ja kasvu vuodesta 2035 alkaen:
   - Vuodesta 2035 eteenpäin lapsimäärät kääntyvät noin **0,4 % vuosittaiseen kasvuun**, ja saavuttavat vuoteen 2045 mennessä jälleen noin 13 941 lapsen tason.

Kuntakohtainen muutos perusopetuksessa (2027–2032)

Hyvinkää, Mäntsälä & Pornainen

Oppilasmäärät laskevat tasaisesti, mikä heijastuu opiskeluhuollon resurssitarpeeseen.

Järvenpää, Nurmijärvi & Tuusula

Oppilasmäärät säilyvät alueen suurimpina ja kääntyvät jakson loppupuolella uuteen kasvuun, jolloin opiskeluhuollon resurssitarve säilyy korkeana.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Mitoitukset

Kuraattorit & Psykologit

Kuraattorit:

Enintään 670 opiskelijaa / kuraattori (lakisääteinen).

Psykologit:

Enintään 780 opiskelijaa / psykologi (lakisääteinen).

Kuraattori- ja psykologipalveluissa on yhteensä noin 104 työntekijää ja 3 esihenkilöä,

1 vastaava kuraattori

Terveydenhoitajat

THL-suositus:

Perusopetuksessa 460 oppilasta

Toisella asteella 570 opiskelijaa

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on yhteensä n. 71 työntekijää ja 2 esihenkilöä.

Lääkärit

THL-suositus:

Perusopetuksessa 2 100 oppilasta

Toisella asteella 1 800 opiskelijaa

Lääkäriresurssit tuotetaan sote-keskuksista.

Lääkärimitoitus jää hieman THL-suosituksesta, mutta lakisääteiset tarkastukset toteutuvat.

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastusten kattavuus lukuvuonna 2025-2026

- Määräaikaistarkastukset lukuvuosi **2025–2026 98,7 %** (lukuvuosi 2024–2025/99 %)
- Laajat terveystarkastukset lukuvuosi **2025–2026 99,6 %** (lukuvuosi 2024–2025/99,3 %)
- Laaja 1. luokan tarkastus lukuvuosi **2025–2026 99,8 %** (lukuvuosi 2024–2025/99,8 %)
- Laaja 5. luokan tarkastus lukuvuosi **2025–2026 99,9 %** (lukuvuosi 2024–2025/ 99,4 %)
- Laaja 8. luokan tarkastus lukuvuosi **2025–2026 99,1 %** (lukuvuosi 2024–2025/ 98,8 %)

- Opiskeluterveydenhuollon 1. opiskeluvuoden terveystarkastus **lukuvuosi 2025–2026 82,0 %** (lukuvuosi 2024–2025/82,4 %)

- Kouluterveydenhuollon 1-, 5- ja 8-luokkien lääkärintarkastukset lukuvuosi **2025–2026 82 %** (lukuvuosi 2024–2025/64 %, kaikille tarjottiin aika, mutta kaikki eivät halunneet ottaa tarjottua aikaa vastaan.)

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Oppilasennusteet vuosille 2032 asti sekä tarvittavat työntekijä htv määrät (esimerkki yhden kunnan osalta)

Pornainen	Oppilasmäärät 1–9 lk	TH/htv	Lääkäri/htv	Oppilasmäärät 0-9lk	Kuraattori/htv	Psykologi/htv
2027–2028	523	1,13	0,24	580	0,86	0,74
2028–2029	532	1,15	0,25	575	0,85	0,73
2029–2030	514	1,11	0,24	564	0,84	0,72
2030–2031	485	1,05	0,23	519	0,77	0,66
2031–2032	457	0,99	0,21	497	0,74	0,63
2027–2032		**-0,14**	**-0,03**		**-0,12**	**-0,11**

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Suunnitelmakauden 2026–2030 keskeiset tavoitteet

Tavoitteita on yhteensä 19 kpl, jotka on pilkottu kehittämistoimenpiteiksi sekä mittareiksi ja tavoitetasoiksi.

Keskeiset tavoitteet on otsikoitu seuraavanlaisesti:

1. Kehitetään hyvinvointialueella tasalaatuista yksilökohtaista ja yhteisöllistä opiskeluhuoltoa
2. Edistetään oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta
3. Vakiinnutetaan opiskeluhuoltoa tukevat alueelliset yhteistoimintarakenteet
4. Edistetään ja seurataan lapsen ja nuoren terveyttä ja hyvinvointia

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Esimerkki taulukon rakenteesta ja otsikoista

Suunnitelmakauden tavoitteet	Kehittämistoimenpiteet	Mittarit / Tavoitetaso	Vastuu	Toimeenpanotaso vuosi 2026
Osallistuminen kouluastekohtaisen yhteisöllisen vuosikellon suunnitteluun	Laaditaan kehitettävät teot yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän vuosikellon teemoihin, jotka ovat: -> Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ennaltaehkäisevästi ja varhaisen tuen avulla -> Terveellisten elintapojen tukeminen; liikkuminen, uni, ravinto, päihteet	**Keusote:** Vuosikellon suunnitteluun on osallistunut opiskeluhuollon eri ammattiryhmän työntekijät. Kyllä/Ei **Kunnat:** Kouluilla ja oppilaitoksilla on 1–2 konkreettista teemaan liittyvää tekoa/vuosi. Kyllä/Ei	**Keusote:** Opiskeluhuollon esihenkilöt **Kunnat:** Toteumaa seurataan alatyöryhmissä vuosittain	
Tehostetaan kouluakäymättömille oppilaille/opiskelijoille annettavaa tukea	Koulutetaan toimijat poissaoloprosessiin ja juurisyiden kartoittamiseen perusasteella.	Koulutuksen järjestäjä varmistaa, että oppilaitoksissa seurataan poissaoloja, puututaan niihin varhaisessa vaiheessa ja arvioidaan	**Kunnat:** Koulutuksen järjestäjät	

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Suunnitelmakauden tavoitteet	Kehittämistoimenpiteet	Mittarit / Tavoitetaso	Vastuu	Toimeenpanotaso vuosi 2026
Kehitetään yhteisöllistä opiskeluhuoltoa	Muodostetaan yhteiset toimintatavat yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen ja kirjataan yhteiseksi työtä ohjaavaksi suunnitelmaksi Laaditaan yhteisöllisen opiskeluhuollon laatulista	Laatulista on laadittu lukuvuosittain. Kyllä/Ei	**Keusote ja kunnat:** Alueellinen opiskeluhuoltotyöryhmä	
Kehitetään yhteisöllistä opiskeluhuoltoa	Osallistetaan yhteisölliseen opiskeluhuollon suunnitteluun oppilas- ja huoltajaedustus	**Kunnat:** Dokumentoitu käytäntö oppilaiden/opiskelijoiden ja huoltajien osallistumismahdollisuuksista. Kyllä/Ei	**Kunnat:** Koulutuksen- ja opetuksen järjestäjät	
Vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhuoltoa	Laaditaan vuosikello yhteisöllisen opiskeluhuollon tueksi alueellisella tasolla	Yhteisöllisen opiskeluhuollon vuosikello on laadittu 2027 mennessä. Kyllä/Ei	**Keusote ja kunnat:** Alueellinen opiskeluhuoltotyöryhmä	
Vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhuoltoa	Yhteiset toimintatavat yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen on muodostettu opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kanssa Ammatillisen koulutuksen järjestäjä informoi uusia opiskelijoita vaikutusmahdollisuuksista	Yhteiset dokumentoidut toimintatavat on kirjattu yhteiseksi työtä ohjaavaksi suunnitelmaksi. Kyllä/Ei Vaikutusmahdollisuuksista on informoitu dokumentoidusti. Kyllä/Ei	**Kunnat:** Koulutuksen- ja opetuksen järjestäjät	